

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2014

GESKIEDENIS V2

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING AAN KANDIDATE

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE-VRAE

VRAAG 1: BURGERLIKE WEERSTAND, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA

VRAAG 2: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

VRAAG 3: DIE EINDE VAN DIE KOUE-ORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE, 1989 TOT HEDE

AFDELING B: OPSTELTIPE-VRAE

VRAAG 4: BURGERLIKE WEERSTAND, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE: ONDERHANDELDE OOREENKOMS EN DIE RNE

VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE ORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde-vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord kan in die ADDENDUM gekry word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan of 'n brongebaseerde vraag of 'n opstelvraag wees.
5. In die beantwoording van die moet kandidaat hul kennis, vaardighede en insig gebruik.
6. Die blote oorskryf van bronne as antwoorde sal kandidaat benadeel.
7. Nommer die antwoord korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE-VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, uit hierdie afdeling. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord is in die ADDENDUM.

VRAAG 1: WATTER ROL HET STEVE BIKO IN SUID-AFRIKA SE BEVRYDINGSTRYD GEDURENDE DIE 1970's GESPEEL?

Bestudeer Bronne 1A, 1B en 1C om die volgende vrae te beantwoord.

1.1 Verwys na Bron 1A.**1.1.1 Omskryf die volgende begrippe in jou eie woorde:**

(a) Onderdrukking (1 x 2) (2)

(b) Swart Bewustheid (1 x 2) (2)

1.1.2 Volgens die bron, identifiseer die TWEE politieke partye wat gedurende die 1960's in Suid-Afrika verban was. (2 x 1) (2)

1.1.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis om te verduidelik wat Biko met die volgende woorde bedoel het: "Ons word onderdruk, nie as individue nie, nie as Zoeloes, Xhosas, Vendas of Indiërs nie. Ons word onderdruk omdat ons swart is." (2 x 2) (4)

1.1.4 Haal bewyse uit die bron aan wat aandui dat die Swartbewussynsbeweging byval by alle swart Suid-Afrikaners gevind het. (2 x 1) (2)

1.2 Lees Bron 1B.

1.2.1 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis, om te verduidelik waarom Swart Gemeenskapsprogramme geïmplementeer was. (2 x 2) (4)

1.2.2 Watter TWEE trustfondse was, volgens die bron, deur Biko gestig om swart Suid-Afrikaners op te hef? (2 x 1) (2)

1.2.3 Identifiseer die kliniek wat net buite King William's Town deur Biko en dr. Ramphele opgerig was. (1 x 1) (1)

1.2.4 "Baie mense is deur die apartheidsregering in hegtenis geneem." Waarom dink jy het die regering op hierdie wyse gereageer? (2 x 2) (4)

1.3 Bestudeer Bron 1C.

- 1.3.1 Haal bewyse uit die bron wat die doelwitte van die Swartbewussynsbeweging beskryf. (Geskrewe bron) (3 x 1) (3)
- 1.3.2 Verduidelik of jy dink Mandela se siening van Biko geregverdig kan word. (2 x 2) (4)
- 1.3.3 Lewer kommentaar oor die betekenis van Mandela se verklaring: "Biko het gehelp om 'n demokratiese Suid-Afrika te vorm" in die konteks van die rol van die Swartbewussynsbeweging in die 1970's. (2 x 2) (4)
- 1.3.4 Verduidelik die boodskap wat hierdie plakkaat oor die nalatenskap van Biko oordra. (2 x 2) (4)
- 1.3.5 Tot watter mate sal jy saamstem met Mandela se siening oor Biko se bydrae tot die bevrydingstryd? (2 x 2) (4)

- 1.4 Deur gebruik te maak van die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy die bydrae van Steve Biko tot die Suid-Afrikaanse bevrydingstryd verduidelik. (8)
[50]

VRAAG 2: TOT WATTER MATE WAS DIE WAARHEID-EN-VERSOENINGS-KOMMISSIE (WVK) SUKSESVOL OM MET SUID-AFRIKA SE VERDEELDE VERLEDE TE DEEL?

Bestudeer Bronne 2A, 2B en 2C om die volgende vrae te beantwoord.

2.1 Lees Bron 2A.

2.1.1 Verduidelik die volgende begrippe in jou eie woorde:

(a) Apartheid (1 x 2) (2)

(b) Amnestie (1 x 2) (2)

2.1.2 Haal bewyse uit die bron aan wat aandui hoe die WVK te werke gegaan het. (4 x 1) (4)

2.1.3 Waarom dink jy het die ANC op 'n beleid van 'vergeet en vergewe' na 1994 besluit? (1 x 2) (2)

2.1.4 Verduidelik of jy die WVK as slagoffer-vriendelik, of as oortreder-vriendelik beskou. (1 x 2) (2)

2.2 Raadpleeg Bron 2B.

2.2.1 Waarom, volgens Standpunt 1, het Phillip voor die WVK verskyn? (1 x 1) (1)

2.2.2 Gebruik bewyse uit die bron en jou eie kennis om te verduidelik hoe die doelwitte van die WVK in Standpunt 1 genoem word. (2 x 2) (4)

2.2.3 Verduidelik die verskil tussen *regstellende* en *strafbare geregtigheid*. (2 x 2) (4)

2.2.4 Lewer kommentaar oor die redes waarom sommige mense nie bereid was om die oortreders te vergewe nie. (1 x 2) (2)

2.2.5 Volgens Standpunt 2, identifiseer DRIE families wat teen die toestaan van amnestie aan oortreders gekant was. (3 x 1) (3)

2.2.6 Verduidelik of die standpunt van die families wat strafbare geregtigheid ondersteun het, geregverdig kan word. Verskaf redes vir jou antwoord. (2 x 2) (4)

2.3 Bestudeer Bron 2C.

- 2.3.1 Watter boodskap dra die spotprenttekenaar oor met betrekking tot P.W. Botha se reaksie teenoor die doelwitte van die WVK? (2 x 2) (4)
- 2.3.2 Wie was die voorsitter van die WVK? Gebruik die visuele leidraad in die bron om die vraag te beantwoord. (1 x 2) (2)
- 2.3.3 Waarom het P.W. Botha en ander Nasionale Party ministers geweier om voor die WVK te verskyn? Ondersteun jou antwoord met 'n relevante rede. (1 x 2) (2)
- 2.3.4 Lewer kommentaar oor die betroubaarheid van hierdie bron vir 'n student wat navorsing oor die suksesse en mislukkings van die WVK doen. (2 x 2) (4)
- 2.4 Deur gebruik te maak van die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy evalueer of die WVK 'n sukses of, 'n mislukking was. (8)

[50]

VRAAG 3: WATTER IMPAK HET GLOBALISASIE OP AFRIKA NA 1989 GEHAD?

Bestudeer Bronne 3A, 3B, 3C en 3D om die volgende vrae te beantwoord.

3.1 Verwys na Bron 3A.

- 3.1.1 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis, en verduidelik die term *globalisasie*. (1 x 2) (2)
- 3.1.2 Wat, volgens die bron, was die hooforsaak van globalisasie? (1 x 2) (2)
- 3.1.3 Haal bewyse uit die bron aan wat die idee ondersteun dat groot maatskappye (TNK) meer voordeel uit globalisasie trek. (2 x 1) (2)
- 3.1.4 Deur jou eie kennis te gebruik, verduidelik watter ander faktore tot die proses van globalisasie bygedra het. (1 x 2) (2)
- 3.1.5 Identifiseer VIER transnasionale korporasies (groot maatskappye) wat globale handelsmerke regoor die wêreld verkoop. Gebruik visuele leidrade uit die bron om jou antwoord te ondersteun. (4 x 1) (4)
- 3.1.6 Hoe ondersteun die visuele bron die geskrewe bron met betrekking tot globalisasie? (2 x 2) (4)
- 3.1.7 Verduidelik of die visuele bron bevooroordeel vir 'n historikus sal wees. (2 x 2) (4)

3.2 Lees Bron 3B.

- 3.2.1 Watter TWEE faktore, volgens die bron, het kapitalisme die enigste opsie vir ekonomiese ontwikkeling vir Derdewêreldlande gemaak? (2 x 1) (2)
- 3.2.2 Verduidelik die betekenis van die volgende aanhaling: "Die Weste het die geleentheid aangegryp om die uitdeel van ontwikkelingshulp aan die eise vir politieke verandering te koppel." (2 x 2) (4)
- 3.2.3 Tot watter mate het Afrika voordeel getrek uit ekonomiese globalisasie? Verduidelik jou antwoord deur na die bron te verwys. (2 x 2) (4)

3.3 Gebruik Bron 3C.

- 3.3.1 Noem EEN rede vanuit die bron wat verduidelik waarom multinasionale korporasies politieke druk op regerings geplaas het om hul voorwaardes te aanvaar. (1 x 1) (1)
- 3.3.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik watter gunstige ekonomiese omstandighede multinasionale maatskappye sal lok om in 'n land te belê. (2 x 2) (4)
- 3.3.3 Watter halfgrond het, volgens die bron, die meeste voordeel uit globalisasie getrek? (1 x 1) (1)

3.4 Raadpleeg Bron 3D.

- 3.4.1 Watter boodskap probeer die spotprenttekenaar met betrekking tot Suid-Afrika se bydrae tot BRICS oordra? (1 x 2) (2)
- 3.4.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis verduidelik waarom BRICS gestig was. (2 x 2) (4)

- 3.5 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van omtrent AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy die impak van globalisasie op Afrika verduidelik. (8)
- [50]**

AFDELING B: OPSTELTIPE-VRAE

Beantwoord ten minste EEN opstel-vraag, maar NIE meer as TWEE vrae uit hierdie afdeling.

VRAAG 4: BURGERLIKE WEERSTAND IN SUID-AFRIKA: 1970's TOT 1980's

Verduidelik tot watter mate die interne versetbeweging in Suid-Afrika tot die verbokkeling van apartheid in die 1980's bygedra het.

[50]**VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN AANVAARDING VAN DIE VERLEDE**

“Die pad na 'n nuwe demokratiese Suid-Afrika tussen 1990 en 1994 het glad en sonder hindernisse verloop.”

Evalueer die geldigheid van hierdie stelling en ondersteun jou antwoord met relevante bewyse.

[50]**VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE-OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: 1989 TOT DIE HEDE**

Bespreek krities hoe die ineenstorting van kommunisme en die USSR die weg gebaan het vir onderhandeling tussen die ANC en die apartheidsregering na 1989.

[50]**GROOTTOTAAL: 150**